

Божок Ольга Ігорівна

Викладач кафедри Теорії та практики управління,

ФСП, НТУУ «КПІ»

ОЛІГАРХІЗМ ЯК КОНТРАКУЛЬТУРНИЙ ВИМІР НЕОБМЕЖЕНОЇ СВОБОДИ ТОП-МЕНЕДЖМЕНТУ

Трансформаційні перетворення механізму державного управління, що віддзеркалюють соціально-управлінські зв'язки між державою, бізнесом і громадянським суспільством змінюють сучасну соціокультурну парадигму управління. Сьогодні, значно посилюються тенденції перетинання управлінських практик державного регулювання ринкових процесів в економіці України та сучасних, олігархічних форм правління, орієнтованих на максимальну вигоду від прийнятих управлінських рішень на державному рівні.

Стійкий розвиток управлінської волі та професійних амбіцій топ-менеджменту з бізнес-середовища та великих корпорацій, переважно олігархічного походження формує ряд соціально значимих питань: Олігархія як соціально-управлінський феномен є негативним явищем в системі державного управління чи навпаки – «носієм» ринкових моделей управлінської діяльності у контексті визначення критеріїв соціально-економічної ефективності державної служби? Чи може бути досягнуто соціального консенсусу в управлінських вимірах усталених державних інституцій та глобального динамічного управлінського світогляду як специфічного типу мислення, характерного виключно олігархічним елітам? У період невизначеності управлінського курсу державотворчих процесів значно актуалізуються суспільні запити, пов'язані із потребою в осмисленні контракультурної специфіки феномену «олігархія» саме у пострадянському просторі.

Олігархія як соціальне утворення в системі кланової організації державної влади характеризується надмірними повноваженнями

невеликого кола осіб, що здатні здійснювати значний управлінський вплив на політичні та соціально-економічні явища чи процеси. Політологічний контекст продукує аналіз олігархічних утворень у тісному взаємозв'язку із конкретною періодизацією змін політичних еліт, починаючи від 90-років до сьогодення. Ділові відносини між топ-менеджментом бізнесових та державно-управлінських структур вибудовуються за такими моделями як «патронатно-клієнтська» в Україні та «рівноправна» або «семибанкірська» в Росії.

Соціокультурна парадигма у дослідженні контркультурних форм у варіативній системі корпоративної культури державного управління ставить на меті виявлення аксіологічних вимірів формування олігархії, її морально-етичних обмежень у контексті професійної управлінської діяльності. Так, олігархізм як контркультура є чинником творення соціально-професійної маргінальності в системі державного управління, оскільки становить виокремлений елемент у структурі професійної свідомості управлінців, який суперечить ціннісним установкам соціально-справедливого розподілу матеріальних та духовних ресурсів та принципам соціально-відповідального прийняття управлінських рішень. Соціальна енергія у професійному становленні і розвитку топ-менеджменту і у бізнес-середовищі, і на державному рівні, що необмежена загальними людськими моральними принципами та нормами, яка не співпадає із рамками професійного етикету, стає брутальним, руйнівним витвором людської діяльності.

Тому результат управлінської діяльності, реалізованої виключно на засадах КСВ, визначаємо як соціально справедливий, економічно вигідний наслідок професійної управлінської діяльності у розмаїтті особистого вибору управлінця, який чітко «вписується» у трьохвимірний аксіологічний конструкт: особисті інтереси – корпоративні інтереси локального професійного середовища – соціальна відповідальність за суспільнозначимість функціонування управлінських структур у період глобальних трансформацій механізму державного управління.